

Universitatea din București – 160 de ani de istorie modernă și 330 de ani de tradiție

Aniversările sunt prilej de analiză autoreflexivă a trecutului și a prezentului, de bilanț, dar și de proiecție în viitor a potențialului actual, de viziune și de planificare strategică.

Parcursul instituției noastre, istoria de 160 de ani a Universității din București, care continuă istoria mai veche, de 330 de ani, a instituțiilor precursore, în principal a Academiei Domnești, se regăsește în capitolele acestui volum. Primilor 150 de ani de istorie modernă prezentați în ediția anterioară a volumului li s-au adăugat între timp alți zece ani cărora le-au fost alocate paginile cuvenite.

Primii 150 de ani ai Universității din București au însemnat un lung proces de instituționalizare, de modernizare a Universității. Facultățile fondatoare s-au consolidat, s-au multiplicat prin divizare și prin apariția unora noi, mai ales după 1989. Universitatea a crescut continuu până în

1947, a ajuns la 14.000 de studenți în perioada interbelică și a fost masiv redusă în perioada comunistă prin desprinderea unor facultăți (Medicină, Teologie) sau prin desființarea ulterioară a unor specializări precum psihologia, sociologia sau asistența socială. După 1989 s-au întors în Universitate Teologia și Chimia, s-au reînființat specializările dispărute și au apărut multe altele noi. Creșterea a fost rapidă, numărul de facultăți a ajuns la 19, iar numărul de studenți a crescut la peste 33.000.

Ce au însemnat ultimii zece ani pentru Universitate, ce noutăți și ce schimbări au adus ei? Trei cuvinte pot caracteriza această ultimă decadă: *continuitate, internaționalizare și adaptare*.

În linii mari, universitatea noastră și-a păstrat direcția și imaginea de instituție-fanion a orașului București și a României, apărătoare și promotoare a valorilor fundamentale ale

societății deschise și ale democrației. Într-o perioadă de crize de toate tipurile, de compromisuri și de politizare a multor universități și instituții publice, noi am rămas cu adevărat independenți față de scena politică, cu adevărat verticali, principiali. Iar atunci când Universitatea a fost sancționată politic, în 2018, prin tăierea semnificativă a numărului de locuri bugetate, reacția noastră publică a fost fermă: intrarea în grevă japoneză, condamnarea publică a demersului și afișarea pe clădirea Rectoratului a mesajelor de protest față de ministrul educației de atunci.

În egală măsură, atunci când prin Legea 199/2023 s-a eliminat limitarea numărului de mandate de rector, reacția Universității din București a fost foarte fermă și clară, menținând în propria Cartă limitarea numărului de mandate, dar și a numărului de ani de mandat pentru rectorul Universității.

În privința clasamentelor internaționale, UB a fost plasată foarte sus în primii ani ai ultimei decade, fiind adesea prima universitate la nivel național, apoi a coborât în unele clasamente internaționale, revenind, din nou, în ultimii doi ani pe poziții superioare. Perspectivele sunt bune pentru perioada următoare. Rolul pozitiv, integrator al ICUB, Institutul de Cercetări al Universității din București, sistemele de premiere a performanței în cercetare (premiile Senatului, introduse în 2017, sistemul de premiere a performanțelor în cercetare, introdus în 2020), investițiile în laboratoare și echipamente, proiectele europene generate de apartenența la Alianța CIVIS, toate reunite în strategia de susținere a cercetării, au creat o emulație care se regăsește deja în

pozițiile din topurile internaționale. Prezența Universității în aceste topuri s-a îmbunătățit sistematic în ultimii ani. La aniversarea de 160 de ani, Universitatea ocupă prima poziție națională și poziția 101-200 pe plan mondial în *Times Higher Education Impact Ranking*, poziția 272 în Europa conform *QS World University Rankings*, cu poziții la fel de bune pe plan global pentru diverse domenii (151-200 - Lingvistică, 251-300 - Limbi Moderne), poziția 501-600 în domeniile Științelor Umane, Psihologiei și Educației în topul *Times Higher Education* și, nu în ultimul rând, poziția 201-300 în Matematică și poziția 301-400 în Științele Pământului în *Academic Ranking of World Universities* (Shanghai Ranking). Aceste poziții de top confirmă direcția bună în care merge Universitatea din București.

Menținerea numărului de studenți, diversificarea ofertei educaționale prin introducerea unor programe noi (științe cognitive, robotică, sănătate publică etc.) și creșterea numărului de programe în engleză, franceză, spaniolă, germană etc. (66 de programe de licență și master în întreaga universitate) și a numărului de studenți străini la peste 1000, toate acestea sunt exemple de adaptare la noile tendințe de digitalizare, diversificare și internaționalizare a învățământului superior. Acestora li se adaugă zecile de programe postuniversitare introduse în ultimii ani, dar și pregătirea introducerii microcertificărilor. Acestea sunt, de asemenea, parte a procesului de adaptare la cerințele educaționale și europene ale pieței muncii.

Internaționalizarea reală, consistentă a început odată cu intrarea Universității în

anul 2019 în Alianța CIVIS, alături de alte opt universități europene cărora ulterior li s-au adăugat alte două, a însemnat un impuls major atât pentru cercetare, cât și pentru programele educaționale. Mobilitățile au crescut semnificativ, la fel și cursurile comune disponibile online sau programele de cercetare comune alături de principalii noștri parteneri europeni. Desigur, în paralel s-au menținut și s-au dezvoltat și legăturile cu universități partenere din Statele Unite ale Americii.

Ultimii ani au însemnat și începerea unui amplu program de modernizare și de renovare a infrastructurii Universității, de creare a unui mediu cu adevărat modern, european, de învățare și de cercetare. În anul 2019 a fost inaugurat noul sediu administrativ din Șoseaua Panduri 90. În anul 2020 s-a aprobat renovarea, din fonduri publice, a Palatului Universității, primul tronson fiind în faza de finalizare. Totodată, renovarea clădirii istorice din Șoseaua Panduri a fostului Azil „Elena Doamna” se apropie de finalizare. Tot în ultimii ani, a început renovarea clădirii istorice de pe Splaiul Independenței (Schitu Măgureanu 1) și, de asemenea, a fost cumpărată clădirea Facultății de Limbi și Literaturi Străine, din Strada Pitar Moș. Procesul de înnoire continuă, fiind aprobate spre a fi construite sau renovate multe alte spații de cercetare, de învățământ, laboratoare sau cămine moderne. Transformarea digitală a spațiilor vechi sau nou-construite, precum și un amplu proces de digitalizare a actului educațional și a cercetării au adăugat o nouă direcție, semnificativă, accelerată de pandemia COVID-19, apoi asumată și internalizată ca o dimensiune majoră a modernizării Universității din București.

Cum va arăta Universitatea din București în viitor? Cum va participa la construcția viitorului nostru comun?

Procesele actuale de consolidare a rolului central în plan intern, național, ca universitate-fanion a Bucureștiului și a României vor continua cu certitudine, atât în cercetarea de vârf și în educația de calitate, cât și în angajarea profundă față de misiunea sa socială și culturală de apărare și promovare a tradiției, a valorilor și a intereselor naționale, de creuzet al elitelor politice, sociale și culturale. Vom sprijini în continuare accesul la învățământ superior al tuturor cetățenilor, dar vom încuraja în anii următori un învățământ centrat pe formarea elitelor academice, în interiorul învățământului superior general.

O dimensiune distinctă în plan intern, asumată explicit pentru următorii ani, va fi aceea a sprijinirii cercetării și educației în domenii interdisciplinare. Promovarea interdisciplinarității a început deja prin înființarea Școlii Doctorale Interdisciplinare, care marchează o tendință semnificativă pentru perioada următoare. Propunerea de promovare a interdisciplinarității la nivel de licență și masterat a fost avansată prin introducerea, din anul universitar 2025-2026, a Facultății de Studii Interdisciplinare, gândită drept spațiul de reunire a proiectelor comune noi, colaborative, ale facultăților existente.

Internaționalizarea și, în special, integrarea Universității în spațiul european de educație și cercetare va continua și va fi un al doilea pilon major al dezvoltării Universității din București. Creșterea cantitativă a numărului de programe în limba engleză și mărirea numărului de

studenți străini vor fi un obiectiv care va decurge din dezvoltarea proceselor actuale în cadrul Alianței CIVIS, dar și din încadrarea în prioritățile UE (alianțe de universități, diplome comune europene, microcertificări etc.).

O a treia direcție importantă, aflată în stadiu incipient de evoluție, dar cu un potențial semnificativ, va fi transformarea Universității din București într-un pol regional al rețelelor universitare internaționale. Rolul pe care în trecut l-a avut Academia Domnească în formarea elitelor din Balcani sau rolul jucat de Universitatea din București după înființare pentru elitele intelectuale din regiune sau, în perioada comunistă, pentru țări socialiste din Asia sau pentru cele în curs de dezvoltare din Orientul Mijlociu și Africa poate fi jucat în viitor prin conectarea Alianței noastre Europene CIVIS și a rețelelor europene (UNICA, EUA) cu țările candidate la aderare (Moldova, Ucraina,

Georgia) cu cele aparținând rețelelor de universități regionale (BSUN, BUA) și cu parteneri individuali din Africa, Asia sau Orientul Mijlociu. Folosirea contextelor de criză actuale, dar și a proceselor de integrare europeană și de globalizare poate aduce beneficii majore Universității.

Desigur, toate aceste trei direcții cruciale de dezvoltare la nivel național, european și global sunt complementare. Direcțiile de dezvoltare transversale menționate anterior, de asemenea, pot contura împreună un viitor al Universității din București ca principală universitate a României, având o dimensiune europeană majoră și un rol regional și global semnificativ. Pe scurt, o universitate de elită pentru elitele viitoare ale României și ale regiunii noastre. O universitate care, pe fundamentele tradiției de 330 de ani și dezvoltărilor din ultimii 160 de ani până astăzi, va construi viitorul României.

MARIAN PREDA
Rectorul Universității din București

